

Η 25^η Μαρτίου είναι ημέρα μνήμης και τιμής της Επανάστασης του 1821 ενάντια στην οθωμανική αυτοκρατορία. Η επανάσταση των Ελλήνων αποτελεί ένα σημαντικό ιστορικό γεγονός, όχι μόνο για την ελληνική αλλά και για την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια ιστορία. Για εμάς τους Έλληνες σηματοδοτεί την απαρχή της πολιτικής μας συγκρότησης ως ανεξάρτητου εθνικού κράτους. Την ίδια όμως στιγμή εγγράφεται και στο μεγάλο επαναστατικό κίνημα που εγκαινιάστηκε στην Ευρώπη μετά την Γαλλική Επανάσταση, που αμφισβήτησε την απολυταρχία και διεκδίκησε την ανατροπή των παλιών καθεστώτων και την εγκαθίδρυση μιας νέας πολιτικής τάξης βασισμένης στα προοδευτικά προτάγματα της ισότητας, της χειραφέτησης και της λαϊκής κυριαρχίας.

Σε αυτό το πλαίσιο είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε ότι το ελληνικό εθνικό κίνημα, αναδύθηκε μέσα από μια σύνθετη πνευματική και κοινωνική διαδικασία στα τέλη του 18^{ου} και στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, και υπήρξε η πρώτη από τις εθνικές επαναστάσεις της Ευρώπης που σημείωσε επιτυχία και οδήγησε στη συγκρότηση του πρώτου ανεξάρτητου κράτους στα Βαλκάνια.

Μέσα από τη δυναμική της επανάστασης, ο παλιός κόσμος των αγροτών, των αρματολών, των εμπόρων και των караβοκύρηδων μετασχηματίζεται και διεκδικεί την ανεξαρτησία και την πολιτική του συγκρότηση.

Στην πολυκύμαντη δεκαετία που ακολούθησε την έκρηξη της επανάστασης, ο λαός αυτός γνώρισε νίκες αλλά και ήττες στο πεδίο της μάχης, συγκρότησε νέους πολιτικούς θεσμούς, διακήρυξε τη βούλησή του στα πολιτειακά κείμενα του Αγώνα- που ενσωμάτωσαν τις πιο προοδευτικές δημοκρατικές ιδέες και αξίες της εποχής- διεκδίκησε την παρουσία του στο ευρωπαϊκό διπλωματικό πεδίο, προκάλεσε τον θαυμασμό των ευρωπαϊκών λαών και την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού κινήματος αλληλεγγύης.

Δεν απέφυγε όμως και ισχυρές αντιπαραθέσεις, οξύτερες εσωτερικές συγκρούσεις, αποτέλεσμα τοπικισμού, πολιτικών ανταγωνισμών και προσωπικών φιλοδοξιών, που οδήγησαν τελικά σε αιματηρές εμφύλιες διαμάχες, και υπονόμισαν, έστω και προσωρινά, την έκβαση της επανάστασης. Οι διαμάχες αυτές άφησαν το αποτύπωμά τους και στις μετέπειτα εξελίξεις.

Σήμερα, καθώς οδεύουμε προς τον εορτασμό των 200 χρόνων από την κήρυξη της επανάστασης, οφείλουμε, με την ευκαιρία της ιστορικής αυτής επετείου, να αναστοχαστούμε όσα έγιναν τότε, θετικά και αρνητικά, έχοντας, όμως, πάντα στο μυαλό μας το πόσο σημαντικό ήταν το αιώνιο μήνυμα «Ελευθερία ή Θάνατος». Οι ελευθερίες και η δημοκρατία κατακτώνται καθημερινά με πολύμορφους αγώνες. Είναι και αυτό ένα από τα διαρκή διδάγματα της Επανάστασης.